

1. Toplumun önemli bir parçası olan bireyler buldukları konum itibarıyla birden fazla role sahip olabilirler. Toplum da bu bireylerden sahip oldukları rollere uygun davranışlar sergilemesini ister. Bu rollerden bazıları; biyolojik özelliklerden kaynaklanır, bireyin seçme şansı yoktur. Bazı roller ise toplumda bireyin kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sonradan elde edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bireyin toplumda kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda kazandığı rollerden birisi değildir?

A) İşletmeci

B) Oyuncu

C) Torun

D) Hâkim

2.

Tüm dünyada toplumlar kendi varlıklarını sürdürülebilmek, değerlerini ve kültürlerini koruyup gelecek kuşaklara aktarabilmek istemiştir. Çünkü bir toplumun sahip olduğu gelenek ve görenekler o toplumun kimliğini yansıtmaktadır. Bu değerler tarihî süreçler içerisinde oluşmuş bilgi birikimleridir. Günümüzde her şeyin değişip geliştiği bu dönemde kültürel değerler de bu gelişmeden nasibini almıştır. Kısacası hiçbir şey eskisi gibi kalmamaktadır. Her gün yeni bir şey ve yeni bir durum ortaya çıkmaktadır.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk kültürünün eskisinden bağımsız olduğuna
B) Kültürel değerlerimizin yaşanan gelişmelerden etkilendiğine
C) Toplumların kültürlerine sahip çıkmadığına
D) İnsanların farklı kültürlere özenerek kendi kültürlerini unuttuğuna

3. Toplumda yardımlaşmanın adı "SADAKA TAŞI"

Türk toplumunda ve kültüründe toplumsal yardımlaşma son derece önemli bir yere sahiptir. Bunun somut bir örneği olarak Osmanlı Dönemi'nde insanların kalabalık olduğu çarşı meydanlarına, cami ve çeşme yanlarına yardımlaşma amaçlı konulan taşlardır. Bu taşlar halk arasında sadaka taşları veya hayır durağı olarak isimlendirilirdi. Durumu uygun olan insanlar yardıma muhtaç kişilere yardımcı olmak için bu taşın üstüne para bırakırdı. Böylece derdini kimseye anlatamayan ihtiyaç sahibi kişiler de geceleri geç saatleri bekler, kimseye görünmeden ihtiyacı kadar olan parayı alırdı. Yardımlaşmanın simgesi olan bu taşlardan bazıları günümüze kadar gelmiştir.

Verilen bu bilgilere bakılarak sadaka taşları ile ilgili;

- I. İnsanları hor görmeden gizli olarak yapıldığı,
- II. Günümüzde de aynı uygulamanın devam ettirildiği,
- III. Birlik ve beraberliğin güçlenmesine katkı sağladığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) I, II ve III

- 4. Türk kültürünün izlerini Orta Asya'dan Avrupa'ya kadar birçok yerde bulabilirsiniz. Büyük Türk bilgini Kaşgarlı Mahmut "Divan-ı Lügati't-Türk" adlı eserinde Türk kültürünün ne kadar geniş bir coğrafyaya yayıldığını ve Türk kültürünün toplumsal birlikteliğin korunması ve gelişmesi için önemli bir unsur olduğunu dile getirmiştir. Bu değerlerin neler olduğunu şiirler ve hikâyelerle örneklendirmiştir.**

Metne göre Kaşgarlı Mahmut "Divan-ı Lügati Türk" adlı eserinde Türk kültürünün hangi özelliğinden bahsetmiştir?

- A) Kültürün toplumsal birlikteliğine katkı sağladığından
B) Kültür değişkenliğinin zararlarına değindiğinden
C) Kültür dinamikliğine önem verilmesi gerektiğinden
D) Kültür yozlaşmasına neden olan unsurların neler olduğundan

5.

Merhaba arkadaşlar ben Zeynel. Size bugün neler yaptığımı anlatacağım. Sabah okula gitmek için erkenden uyandım. Evimin karşısındaki simitçiden kahvaltı için simit aldım ve otobüse bindim. Okula vardıktan sonra öğrencilerimle selamlaştık ve zil çalınca derse girdim. Teneffüste Müdür Bey zümre başkanlarını odasına çağırdı. Ben de zümre başkanı olduğum için Müdür Bey'in odasına gittim ve toplantı yaptık. Müdür Bey benden kitap yazarı olduğum için öğrencilere yazarlık ile ilgili bir konferans vermemi istedi. Bu durum benim için gerçekten çok gurur vericiydi.

Buna göre Zeynel'in gün içerisinde;

- I. Şoför,
- II. Öğretmen,
- III. Müşteri,
- IV. Zümre başkanı,
- V. Yazar

rollerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) I, II ve III B) III, IV ve V C) I, III, IV ve V D) II, III, IV ve V

6. Milletler arasında toplumsal birliktelik ve dayanışma son derece önemlidir. Bu durumun önemine en çok dikkat eden toplumlardan biri de Türk toplumdur. Türkler sahip oldukları kültürel değerlerini koruyup toplumda bireyler arasında ortak bir bilinç oluşturmak, milî birlik ve beraberliklerini pekiştirmek için kendi değerlerini korumak istemişlerdir. Türk kültüründe saygı, sevgi ve yardımlaşmak da son derece önemlidir. Bu yönüyle Türk toplumu diğer milletleri de etkilemiştir.

Buna göre;

- I. Türklerin sadece kültürel değerlerini koruduğu,
- II. Kültürün insanları ortak paydada buluşturduğu,
- III. Türk kültürünün etkileşim hâlinde olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir ?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

7. Merhaba benim Adım Âkif. Bu hafta sonu oğlum Berkay ile birlikte mahallemizde yeni açılan dondurmacıya gidip, dondurma alarak deniz kenarında boğazın keyfini çıkararak yedik. Akşam eve dönmeden önce arkadaşlarımla kurduğumuz satranç kulübünün haftalık toplantısına oğlumla birlikte katıldım. Oğlum Berkay bu kulübü çok sevdi her hafta gelmek istediğini söyledi. Bu da beni çok gururlandırdı.

Buna göre Âkif Bey'in rolleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Antrenör B) Müşteri
C) Kurucu D) Baba

8. Toplumda birlik ve beraberliğin sağlanması için birçok önemli değer vardır.

Halk ozanı Yunus Emre'nin bu dizeleriyle toplumda birlik ve beraberliği sağlamak için aşağıdaki hangi toplumsal değerlerin önemi anlatılmak istenmiştir?

- A) Sevgi ve anlayış
B) Cömertlik
C) Misafirperverlik
D) Tutumluluk

9. Toplumsal birlikteliğin sağlanmasında insanların aynı dili konuşmaları, ortak tarihlerinin olması ve her türlü koşulda duygularını birbirleriyle paylaşabilmeleri önemli bir yer tutmaktadır.

Verilen bilgilere göre toplumsal birlikteliğin sağlanmasında aşağıdaki unsurlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Ekonomik
B) Tarihî
C) Sosyal
D) Kültürel

- 10.

Teneffüste okul bahçesinde futbol oynayan 6. sınıf öğrencileri oyunlarına dâhil olmak isteyen 5. sınıf öğrencilerini dâhil etmeyip onlarla dalga geçmişlerdir. Onların kendileri ile oynayacak düzeyde olmadığını dolayısıyla da aynı maçta yer alamayacaklarını dile getirmişlerdir.

Bu durumun;

- I. Gruplaşmaların yaşanması,
II. Birlik ve beraberliğin güçlenmesi,
III. Dayanışmanın artması

sonuçlarından hangilerine neden olduğu söylenemez?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) II ve III
D) I, II ve III

1.

Merhaba ben Salih. Hafta sonu babamla birlikte Anneler Günü için anneme güzel bir çanta aldık. Anneme aldığımız hediyeği verdiğimizde annem çok mutlu olmuştu. Fakat annemin bu sevinci çok fazla sürmedi. Çünkü aldığımız çantanın dikişlerinin sağlam olmadığı ortaya çıktı. Biz de ertesi gün babamla aldığımız çantayı yenisiyle değiştirmek için faturamızla birlikte çantayı aldığımız dükkâna gittik ve yaşanan durumu yetkiliye anlattık. Ancak orada bulunan yetkili, ürünü düzgün bir şekilde sattığını ve bu sebepten dolayı çantayı değiştirmeyeceğini söyledi. Biz de onlara hakkımızı almak için yasal yollara başvuracağımızı söyledik.

Bu durumda Salih ve babasının aşağıdaki yerlerden hangisine başvurması gerekmektedir?

A) İnsan Hakları Derneğine	B) Tüketici Sorunları Hakem Heyetine
C) İnsan Hakları Mahkemesine	D) Anayasa Mahkemesine

2.

Geçtiğimiz haftalarda Niğde'nin Bor ilçesinde yaşanan depremler yüzünden bölgede birçok ev yıkıldı. Yaşanan bu doğal afet sonucunda birçok vatandaşımız, sivil toplum kuruluşları ve sosyal yardımlaşma kurumları aracılığı ile ülke genelinde yardım kampanyaları başlattı. Bu kampanyalar sonucunda Türk milletinin destekleriyle birçok yardım toplandı ve bu yardımlar depremzedelere ulaştırılmak üzere Niğde'ye gönderildi. Niğde Depremzedeler Birliği Başkanı, yaptığı açıklamada yurt genelinden gelen yardımlar için teşekkür ettiklerini ve Niğde halkının bu iyilikleri hiçbir zaman unutmayacağını ifade etti.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Afetlerin yıkıcı sonuçları birlik beraberlik duygusu ile hafifletilmeye çalışılmıştır.
- B) İnsanlar gönüllü olarak yardımcı olmaya çalışmıştır.
- C) Yaşanan olay karşısında vatandaşlar duyarsız kalmıştır.
- D) Depremzedeler yapılan yardımlar karşısında minnettar olduklarını dile getirmiştir.

3. Sosyal bilgiler dersinde iletişim konusu ile ilgili yapılan doğru-yanlış etkinliğini Burcu aşağıdaki gibi tamamlamıştır.

	KAVRAM	AÇIKLAMA	DOĞRU	YANLIŞ
1.	Grup	Ortak bir amaç için bir araya gelen kişilerin oluşturduğu ögedir.	✓	
2.	Rol	Toplumun bireyden statüsüne uygun olarak beklediği davranışlara denir.		✗
3.	Aile	Anne, baba, çocuklar ve dede ile nineden oluşan birlikteliktir.		✗

Etkinlik sonucu değerlendirildiğinde Burcu ile ilgili,

- I. Grup kavramını doğru biliyor.
II. Rol kavramını yanlış biliyor.
III. Aile kavramını doğru biliyor.

çıkarmılarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

4.

Merhaba benim adım Yasin. Geçen ay oturduğumuz mahalleye kendi ülkelerinde yaşanan savaştan kaçıp gelen bir Suriyeli aile geldi. Bu ailenin Muhammed adındaki oğulları siyah kıvrık saçları, çilli teni ve uzun boyu ile hiç de alışık olmadığımız bir görünüme sahipti. Biraz Arapça biraz Türkçe konuşan, her şeyi ile bizden farklı olan bu görünümünden dolayı mahalledeki birçok kişi onunla oynamak istememişti. Ben onunla geldiği ilk günden beri ilgilenip ona yardımcı olmaya çalıştım. Mahallemize yeni geldiği için onu yolda gördüğümde kendimle beraber okula getiriyordum. Okulda onu arkadaşlarımla tanıştırdım. Onu tanıdıkça çok iyi ve zeki birisi olduğunu gördük. Üstelik basketbol oyununda o kadar iyiydi ki hepimiz onunla aynı takımda olmak istiyorduk. Onunla iletişim kurdukça onun esprili ve yardımsever yönünü de keşfettik. Mahallemize geldiği ilk günü hatırlıyorum da onun hakkında ne kadar da çok yanılmışız.”

Verilen metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumdaki farklılıklara saygı gösterilmelidir.
B) İnsanlara karşı ön yargılı davranılmamalıdır.
C) Hiç kimse fiziksel özelliklerine göre yargılanmamalıdır.
D) Yeni tanışılan kişilere hemen güven duyulmalıdır.

5.

Kevser'in Günlüğü

Sevgili günlük, bugün çok güzel bir gün geçirdim. Sınıf öğretmenimiz bugün derste ödev kontrolü yaptığında benim ödevimi çok beğendi ve bana bir kalem hediye etti. Ben de çok sevindim. Okul çıkışı arkadaşlarımla kurduğumuz çevre gönüllüleri kulübüne giderek gelecek hafta yapılacak etkinlikleri planladık. Eve geldiğimde anneme sofraya kurmasında yardımcı oldum. Yemekten sonra ödevlerimi yaptım, şimdi uyuyacağım. İyi geceler sevgili günlüğüm.

Buna göre Kevser ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumsal konularda sorumsuz davrandığına
B) Ailedeki rollerini yerine getirdiğine
C) Okuldaki rollerine uygun davrandığına
D) Birden fazla role sahip olduğuna

6. Sosyal bilgiler öğretmeninin "Hak ve özgürlüklerinizi kullanmak için aldığınız sorumluluklara örnek verir misiniz?" sorusuna öğrenciler aşağıdaki cevapları vermiştir:

Ece: Seçim zamanı tatile gitmek isteyen akrabalarımı oy kullanmaya teşvik ettim.

Fatih: Uzaktan eğitimde herkesin eşit bir şekilde eğitim alabilmesi adına gerekli faaliyetlerin yürütülebilmesi için imza kampanyasına katıldım.

Tuğçe: Bulduğum mahalleye oyun parkı yapılması için belediyeye dilekçe ile müracaat ettim.

Buna göre,

- I. Tuğçe oyun oynama hakkını kullanmak istemiştir.
II. Fatih internet ve tablet ihtiyacının karşılanmasını arzulamıştır.
III. Ece herkesin vatandaşlık görevlerini yerine getirmesini dilemiştir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve III
D) I, II ve III

7. Türk kültüründe düğünler toplumsal alanda birlik ve beraberliğin oluşmasında çok önemli bir yere sahiptir. Yapılan düğünler sayesinde birbirini göremeyen akrabalar bu vesile ile tekrardan görüşüp, konuşarak zayıflayan akrabalık ilişkilerini tekrar güçlendirme fırsatı elde edebiliyorlar. Ayrıca düğünlerde verilen ikramlar ve oynanan oyunlar sayesinde unutulmuş kültürel ve geleneksel âdetler tekrardan hatırlanmış oluyor. Bütün özellikleriyle düğünler toplumların kaynaşık bir arada yaşamasına katkı sağlayan önemli değerlerimizden sadece birisidir.

Buna göre düğünler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanlar arasındaki birlik ve beraberliği güçlendirdiğine
B) Günümüzde önemini yitirdiğine
C) Geleneklerin yaşatılmasına imkân sağladığına
D) Akrabalık ilişkilerini güçlendirdiğine

8.

Bir çocuğun elinde iki tane elma varmış. Annesi demiş ki "Elmalarından bir tanesini bana verir misin?" Çocuk elindeki elmaların önce birini, sonra diğerini ısırması. Annenin dudaklarındaki tebessüm birden bire donup kalmış. Yüzünden, oğlunun onu hayal kırıklığına uğrattığı okunuyormuş. Ama çocuk ısırıldığı elmalardan birini annesine uzatarak "Al anne bu tatlı" demiş. Anne öylece kalakalmış... Ne kadar tecrübeli olursanız olun yargıda bulunmayı geciktirin, açıklamak için karşınızdakine fırsat verin. Her duyduğunuza inanıp peşin hükümlü olmayın.

Hikâyede anlatılan olay ile ilgili;

- I. Yaşadığımız bazı olaylara ön yargı ile yaklaştığımız,
- II. Bireysel farklılıkları önemsemediğimiz,
- III. Davranışlara bakılarak tutum oluşturabildiğimiz

yargılarından hangilerine ulaşılabilir ?

A) Yalnız I	B) Yalnız II
C) I ve III	D) I, II ve III

9.

Bir bilgeye sormuşlar;
"En çok kimi severseniz" diye.
"Terzimi tabii ki".
Soruyu soranlar şaşırılmışlar.
"Çok merak ettik, neden terzinizi seviyorsunuz" diye sormuşlar.
Bilge kişi şu cevabı vermiş;
"Terzime her ne zaman elbise diktirmek için gitsem ölçümü yeniden alır, elbiseyi ona göre diker.
Etrafınıza bir bakın diğer insanlar öyle mi?
Bizim hakkında karar verdiler mi,
o insanlar artık ölünceye kadar bizi
o şekilde yargırlar, bizi hep aynı gözle görürler."

Bu hikâyeden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumda ön yargıların kolayca değişmediğine
- B) Bireysel farklılıkların ön planda tutulması gerektiğine
- C) İletişimde ön yargılı dinlemenin olumlu olacağına
- D) Toplumda kalıp yargıdan uzak durulduğuna

10. Millî kültür, aynı amaç doğrultusunda bir arada yaşayan insanları birleştirici ve bütünleştirici bir özelliğe sahiptir. Toplum içerisinde yaşayanların ortak bir dil ve tarihten gelip bu ortaklıklara sahip çıkmaları, genellikle aynı dine inanmaları millî birlik ve beraberliğin temel faktörlerindedir.

Buna göre millî kültürle ilgili,

- I. Toplumda ayrışmaya neden olmaktadır.
- II. Ülkenin ve milletlerin kalıcılığını devam ettirmektedir.
- III. Aynı millî duyguları taşıyan kişilerin ortak değerleri olarak bilinmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) Yalnız III
C) I ve II	D) I ve III

1. Aşağıdaki haritada 11. yüzyılda Anadolu'nun siyasi durumu gösterilmiştir.

Haritadan hareketle Anadolu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Anadolu'da Türk siyasi birliğin sağlanamadığına
B) Deniz kenarında kurulan beyliklerin denizcilikle uğraştıklarına
C) Karadeniz'in Türk denizi hâline geldiğine
D) Beyliklerin kendi aralarında mücadele ettiklerine

- 2.

BAŞVURU YAP	BAŞVURU SORGULA
E-Devlet ile başvuru yapmak için tıklayınız. >	
Lütfen tüm form alanlarını doldurunuz.	
T.C. Kimlik Numarası	
Adınız	Soyadınız
Annenizin evl. önceki soyadı (İlk ve Son Harf)	
Cep telefonu numaranız	
Onay kodu gönder >	

"Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi" (CİMER); bilişim ve iletişim teknolojileri kullanılarak hayata geçirilen bir halkla ilişkiler uygulamasıdır. Vatandaş ile devlet arasındaki iletişim kanallarını açık tutarak başvuruların yer ve zaman fark etmeksizin yapılabilmesini mümkün kılmaktadır. Vatandaşlar kendileri ve kamuya ilgili talep, şikayet, görüş ve önerilerini CİMER sayesinde idari makamlara iletişim araçlarının tümü ile ulaştırabilmektedir. Bu uygulama ile sorunların hızlı bir şekilde çözülmesi amaçlanmaktadır.

Metinden hareketle CİMER'le ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Vatandaşların bu uygulamayı kullanmak zorunda olduğuna
B) Vatandaşların sorunlarının çözümünde önemli bir aracı olduğuna
C) Devlet-vatandaş arasındaki ilişkileri kolaylaştırdığına
D) İstek ve şikayetlerin üst makamlara ulaştırılmasını sağladığına

3. Bir akşam pencereden yıldızları seyreden Tozkoparan, sarı bir ışığın geldiğini görür. Işık, evinin bahçesine düşer. Büyük bir heyecan ve biraz korkuyla hemen bahçeye koşan Tozkoparan, sarı ışığın düştüğü yerde bir kutu görür. Kutuyu merakla açar ve ardından tok bir ses yankılanır: “Tozkoparan, evladım ben Oğuz Kağan gel seninle geçmiş zamana bir yolculuk yapalım. Bunun için kutunun içine elini koy.”

Ardından büyük bir şaşkınlıkla gelen sesin dediklerini yapan Tozkoparan, birden kendisini uçsuz bucaksız bir bozkırda kurulmuş kıl çadırın içerisinde bulur. Çadırın dışını gezmek için çıkar ve dışarıda demir döven demirciler, altın ve gümüşü eriterek süs eşyası yapan kuyumcular görür. Ayrıca Tozkoparan etrafta çok sayıda at ve küçükbaş hayvanın olduğunu görür ve bunlar için otlak arandığını, zaman zaman bunun için göçler yapıldığını duyar. Çevresinde gördüğü insanlar kıyafet olarak pantolon, yelek ve çizme giymişlerdir. Etrafta bir süre daha gezinen Tozkoparan, yine aynı sesi duyar: “Evladım, burası Orta Asya’da kurulmuş bir Türk obası, ben ise bu obanın beyiyim. Artık evine dönme vakti...”

Tozkoparan’ın Orta Asya’ya yaptığı zaman yolculuğuna bakılarak Orta Asya’da yaşayan Türklerde aşağıdaki özelliklerden hangisinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Kut anlayışı, madencilik, hayvancılık
B) Gök Tanrı inancı, kut anlayışı, hayvancılık
C) Hayvancılık, madencilik, konargöçer yaşam
D) Konargöçer yaşam, kut anlayışı, gök Tanrı inancı

4.

KADINLAR	ERKEKLER	KALIP YARGI İÇERİKLERİ
Narin, hassas	Güçlü, kuvvetli	Fiziksel özellikler
Alışveriş severler	Spor yapmayı ve izlemeyi severler	Tercih ve ilgiler
Ailede bakım sağlayıcıdırlar	Ailede koruyucu ve geçim sağlayıcıdırlar	Sosyal roller
Hemşirelik, Sınıf öğretmeniği, Ev işi	Madenci, Borsacı, Mühendis	Meslekler

Verilen bilgilendirici görselden hareketle toplumdaki kalıp yargılar ile ilgili;

- Toplumda cinsiyet ayrımcılığına neden olabildiğine,
- Ön yargıların oluşmasına sebep olabildiğine,
- Empati becerisini geliştirdiğine

yargılarından hangilerine ulaşılabilir ?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

5. **İslamiyet öncesi Arap Yarımadası’nda;**

- Her türlü kötü davranış yaygındı, can ve mal güvenliği yoktu.
- Putperest bir inanış hâkimdi.
- Zenginlerin her türlü hakka sahip olduğu, yoksulların toplumdaki dışlandığı bir yaşam tarzı vardı.
- Kadınlara değer verilmiyor, kız çocukları diri diri gömülüyordu.
- Kabileler arası kan davaları çok yaygındı.
- Okuma yazma oranı düşüktü.

Bu bilgilerden hareketle İslamiyet öncesi Arap Yarımadası ile ilgili;

- Toplumsal hayatta sınıf ayrımı olduğuna,
 - Kadın haklarına önem verilmediğine,
 - Tek tanrılı inancın hüküm sürdüğüne
- çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Türklerin yaşadığı yer olan Orta Asya, soğuk ve sert bir iklim olan karasal iklime sahiptir. Bu iklimden dolayı yaz ayları oldukça sıcak geçerken kışları sert, soğuktur. Bölgede yaşayan Türkler, iklimin etkisiyle diğer milletler gibi hayvancılık ve ticaretle uğraşmışlardır. Hayvancılık yaptıkları için sürekli göçebe bir yaşam tarzına sahiptirler. Bu yaşam tarzı yaşamın her kesiminde hayatlarını etkilemiştir. Türkler, büyük hayvan sürülerine otlak ve su bulmak için bu coğrafyada sürekli hareket hâlinde olmuşlardır. Doğaya karşı verilen mücadele Türkler için sosyal, siyasi, askerî yetenekler kazandırmıştır.

Buna göre Orta Asya Türk toplumu ile ilgili;

- I. Mimaride kalıcı eserler ortaya koyduklarına,
- II. Ekonomik faaliyet olarak hayvancılık ile uğraştıklarına,
- III. Sahip olunan iklimin yaşam tarzları üzerinde etkili olduğuna

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

7.

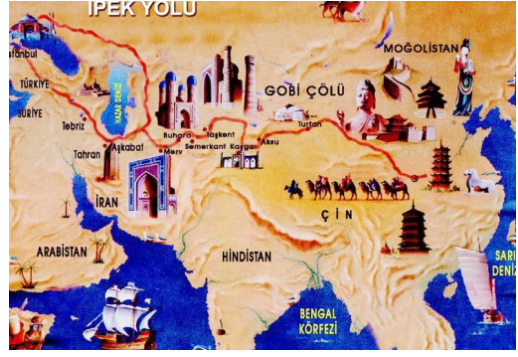
Görselde verilen yardım kampanyası ile ilgili;

- I. Toplumun birlik ve beraberliğine katkı sağlayan faaliyetlerin olduğu,
- II. İhtiyaç sahiplerine yardımcı olunmak istendiği,
- III. Hayır yapmak isteyenlere imkân sunulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir ?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

8.

MEDENİYETLERİN BEŞİĞİ "İPEK YOLU"

Tüm toplumlar varlıklarını sürdürebilmek için diğer toplumlar ile birçok alanda alışveriş yapmak ve etkileşimde bulunmak zorundadır. Bu etkileşimin gerçekleşmesine katkı sağlayan en önemli ticaret yollarından biri de şüphesiz İpek Yolu'dur. İpek Yolu tarih boyunca kullanılan bir ticaret güzergâhı olmasının yanı sıra fikirlerin, dinlerin, orduların ya da farklı kültürlerin ve bu kültürel deneyimleri aktaran bilgilerin ve gezginlerin takip ettiği bir yol olmuştur.

Dolayısıyla insanlık tarihinde çok önemli bir yeri vardır. İpek yolu, Avrasya tarihi içerisinde ipek ve diğer ürünlerinin ticaretinin yapılmasının yanında Doğu ile Batı arasında, insanların kültür alışverişinde bulunmaları gibi göz ardı edilmeyecek bir görevi de üstlenmiştir.

Bu bilgilere göre tarihî İpek Yolu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz ?

- A) Bilgi ve birikimlerin gelecek kuşağa aktarılmasına imkân sağladığına
- B) Tarihî süreç içerisinde birçok işlevinin olduğuna
- C) Toplumlar arasında kültür aktarımını sağladığına
- D) Dünya üzerinde en çok kullanılan ticaret yolu olduğuna

9.

İslamiyet Öncesi Türklerde İnanış	İslam İnanışı
Gök Tanrı'ya inanılırdı.	Tek Allah inancı vardır.
Türk töresince hırsızlık, yalancılık, adaletsizlik yasaktı.	İslam'a göre hırsızlık, yalan söylemek günah sayılır.
Öldükten sonraki hayata inanılırdı.	Güzel ahlak övülür.
Temizliğe önem verilirdi.	"Yapılan her iyilik ve kötülüğün karşılığı öldükten sonra görülür. (cennet ve cehennem)" inancı hâkimdir.
Farklı inanışlara hoşgörülü davranılırdı.	"Temizlik imandandır." ilkesi vardır.
Din adamlarının herhangi bir üstünlüğü bulunmazdı.	İslamiyet hoşgörü dinidir.
En önemli değerlerinden biri vatan sevgisidir.	Din adamlarına ayrıcalık tanıyan ruhban sınıfı yoktur.
Cihan hâkimiyeti ülküsü vardır.	Cihat ve gaza anlayışı vardır. İslam'ın yayılması için çalışılır.

Tabloda verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İslam inancında kadın hakları göz ardı edilerek fazla önemsenmemiştir
 B) İslam inancında iç karışıklıkların önlenmesi için önemli kanunlar hazırlanmıştır.
 C) Gök Tanrı inancı ile İslam inancı arasında benzerlikler bulunmaktadır.
 D) Gök Tanrı inancı özel mülkiyeti ve veraset sistemini korumak istemiştir.

10.

BEN BÜYÜDÜM

Öğretmenim ben büyüdüm.
Elbisemi giyebiliyorum.
Annem yardım etmese de,
Ayakkabımı bağlıyorum.

Öğretmenim ben büyüdüm.
Telefona bakıyorum.
Babam zile bastığında,
Kapıyı ben açıyorum.

Öğretmenim ben büyüdüm.
Sofrayı kurabiliyorum
Annem yardım isteyince,
Bazen toz da alıyorum.

Öğretmenim ben büyüdüm.
Tek başıma uyuyorum.
Sabahları uyanınca,
Yatağımı topluyorum.

Verilen şiirde bireyin hangi sorumluluklarından bahsedilmektedir?

- A) Ailemize karşı olan sorumluluklarımız
 B) Okula karşı olan sorumluluklarımız
 C) Doğaya karşı olan sorumluluklarımız
 D) Büyüklerimize karşı olan sorumluluklarımız

1.

İslamiyet'le Birlikte Karahanlılar	İslamiyet'le Birlikte Gazneliler
<ul style="list-style-type: none"> Orta Asya'da kurulmuşlardır. Türkçeyi resmî dil olarak ilan etmişlerdir. İslamiyet'i benimsemelerine rağmen hükümdarları han, hakan gibi unvanlar kullanmaya devam etmişlerdir. 	<ul style="list-style-type: none"> İran (Fars) ve Afganistan çevresinde kurulmuşlardır. Arapçayı resmî dil, Farsçayı ise bilim dili ilan etmişlerdir. Gazneli Mahmut'tan itibaren hükümdarları sultan unvanını kullanmışlardır.

Yukarıdaki bilgilere göre,

- I. Karahanlılar millî özelliklerini korumuşlardır.
II. Gazneliler kuruldukları bölgenin kültüründen etkilenmişlerdir.
III. Hem Gazneliler hem Karahanlılar Türkçenin gelişimini olumsuz etkilemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

2. Aşağıdaki tabloda tarihî Baharat Yolu ve İpek Yolu ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

	BİLGİ	DOĞRU	YANLIŞ
I.	Baharat Yolu Hindistan'dan başlayıp Avrupa'ya kadar uzanan önemli bir ticaret yoludur.		
II.	Baharat ve İpek yollarına sahip olmak için birçok devlet büyük mücadeleler vermiştir.		
III.	İpek Yolu üzerinde sadece kumaş ve madenî eşyalar taşınırdı.		
IV.	Baharat Yolu toplumların birbirleriyle kaynaşmasına İpek Yolu'na göre daha çok katkı sağlamıştır.		

Doğru ifade için (✓), yanlış ifade için (X) kullanınız.

Buna göre tablonun doğru-yanlış dizilimi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)

	D	Y
I.	✓	
II.	✓	
III.		X
IV.		X

B)

	D	Y
I.	✓	
II.		X
III.		X
IV.		X

C)

	D	Y
I.	✓	
II.	✓	
III.		
IV.		X

D)

	D	Y
I.		X
II.	✓	
III.		X
IV.		X

3. Aşağıdaki tabloda Haçlı Seferleri'nin nedenlerinden bazılarına yer verilmiştir.

I.

Doğu'nun zenginliklerini elde etmek

II.

Türklerin Batı'ya olan ilerleyişini durdurmak

III.

Kudüs ve Antakya gibi kutsal yerleri geri almak

Tabloda verilen nedenler ve ilgili oldukları alanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

A)

I.	Siyasi
II.	Ekonomik
III.	Siyasi

B)

I.	Dinî
II.	Siyasi
III.	Ekonomik

C)

I.	Ekonomik
II.	Dinî
III.	Siyasi

D)

I.	Ekonomik
II.	Siyasi
III.	Dinî

4. Aşağıdaki tabloda Selçuklular ile Bizans Devleti arasında yapılan bazı savaşlar ve önemli sonuçları verilmiştir.

Malazgirt Savaşı (1071)
<ul style="list-style-type: none"> Muş'un Malazgirt ovasında 1071 yılında Anadolu'nun hâkimiyeti için Bizans ve Selçuklular arasında gerçekleşen bir savaştır.
SONUÇ:
<ul style="list-style-type: none"> Yapılan bu savaş Türklerin zaferi ile sonuçlanıp Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır. Bu savaş ile Türkler Anadolu'ya daha kolay yerleşmiştir.
Miryokefalon Savaşı (1176)
<ul style="list-style-type: none"> Bizans devletinin Selçuklu devleti karşısında son çarpınışlarını verdiği Anadolu'nun hâkimiyeti için Bizans devletinin Selçuklular karşısında gerçekleştirdiği önemli bir savaştır.
SONUÇ:
<ul style="list-style-type: none"> Türklerin askerî zaferi ile sonuçlanan bu savaşta Türklerin Anadolu'dan çıkarılmayacağı kesin olarak görülmüştür.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'nun hâkimiyeti için büyük mücadeleler yaşanmıştır.
 B) Malazgirt Savaşı ile Türkler Anadolu'ya yerleşme fırsatı elde etmişlerdir.
 C) Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanarak huzur ve güven ortamı kurulmuştur.
 D) Bizans Devleti Selçuklular karşısında iki savaşta da yenilmiştir.

5.

“Osmanlı’dan Gelen Hoş Bir Âdet”

(Zimem defteri)

Bakkal, manav, kasap gibi esnafların tuttuğu borç defteri. Ramazanda zengin bir şahıs bakkala gelir ve zenginliği ölçüsünde (esâsen gönül zenginliği ölçüsünde) “İlk 20 kişinin borcunu hesapla” diyerek bu şahısların defteri kapatılır, fakirler borçlarından kurtarılırdı. Burada bir başta letâfet daha vardı ki o da ne borçlu borcunun kimin ödediğini bilir, ne ödeyen kimin borcunu ödediğini bilirdi.

Böylece ne zengin gurur, ne fakirde minnet... Ne hoş zarafet...

Zimem Defteri, Veresiye Defteridir.

Buna göre zimem defteri uygulaması ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı toplumunda riya duygusunu ön plana çıkardığı
- B) Birlik ve beraberlik duygularının pekiştirdiği
- C) Belirli bir zaman dilimi aralığında yapıldığı
- D) Yardım edilen kişiye mahcubiyet duygusu yaşatmadığı

6. Ülkemizde sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın en önemli örneklerinden biri olan Kızılay, yurt içinde ve yurt dışında, doğal afetlerde ihtiyaç sahibi insanlara kimsesiz ve yoksullara yeme, içme, barınma, sağlık vb. alanlarda yardım ulaştırmaktadır. Kızılay Derneği ilk olarak 11 Haziran 1868 yılında “Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti” adıyla kurulmuştur. 1877’de “Osmanlı Hilâli Ahmer Cemiyeti” adını alan Kızılay, 1923’te “Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti” 1935’te “Türkiye Kızılay Cemiyeti” ve son olarak da 1947 yılında “Türkiye Kızılay Derneği” adını almıştır.

Buna göre Kızılay ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Çalışanlarının ihtiyaçlarını nasıl karşıladığına
- B) Hangi amaçla kurulmuş olduğuna
- C) Ne tür faaliyetlerde bulunduğuna
- D) Dünyanın birçok yerinde ihtiyaç sahibi insanlara yardım ulaştırdığına

isemyayincilik • www.is

7. İnsanların bir kişi veya gruptan bekledikleri farklı davranışlara rol adı verilir. Kişilerin özel yaşamlarında ve iş hayatlarında yerine getirmeleri gereken birçok davranış vardır. Rollerimiz daha önceden bazı kurallarla belirlenmektedir. Kişiler üzerlerine düşen rollerin gerektirdiklerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Bireyler aynı anda birden fazla role de sahip olabilirler. Aynı zamanda roller bireyin sosyal bir sistem içerisinde statüsünü belirler ve bu statünün gerektirdiği sorumlulukları da yansıtır.

Buna göre aşağıda verilen rol ve sorumluluk eşleştirmelerinden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

- A) **Öğrenci:** Sınıf arkadaşlarına sözlü notu vermek.
- B) **Şoför:** Trafik kurallarına uymak.
- C) **Kaleci:** Gol yememek.
- D) **Doktor:** Hastaları muayene etmek.